Shri Raghunatha Temple MSS. Library,
JAMMU

No. ६५१ - घ

Title भारतसारः

Author

Extent ५ Age

Subject अपूर्णः

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

नं० ६५१-घ

भारतसारः

नं० ९५१-घ

पुस्तकं प्रारम्भविहीनम्

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

नं० ६५१-घ
महाभारतसारः
(महाभारतसंक्षेपः)
पत्राणि ५ (अपूर्णः)

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

पभ्द्रोज्यानि चापुनः॥ नच संश्रीयसे राजन्न चाप्यापग्दनावयः॥१३॥ अप्दरा दु
पतंतानि शाखाव्यापि सुयोधन॥ क्षीणंति मम गात्राणि नामृतं मानवर्जितं
१४॥ शुद्धं भागवतः स्यान्न शुद्धं भागीरथिजलं॥ शुद्धं विष्णुपदं तीर्थं शुद्ध
मेकादसिव्रतं॥१५॥ द्विषदन्नं न भोक्तव्यं द्विषदं नैव भोजयतु॥ पाडवानू
द्विषसे राजन्मम प्राणा हि पांडवा॥१६॥ यस्तान् द्वेष्टि समां द्वेष्टि तेषांस
र्व्यं ममैव तत्॥ एक त्वमागतं राजन् पाडवैर्धर्मचारिभिः॥१७॥ गोत्रं
योनकर्तव्यो राजन् बंधुशतैः सह॥ कुरुष्व मम वाक्यं हि मम बोधं नि
बोधये॥१८॥ वने द्वादश वर्षानि आज्ञातं चत्रयोदशं पंचग्रामाधि

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

नाराजनू पांडवाः सयुधिष्टिरा॥१९॥इंद्रप्रस्थं यमप्रस्थं जयंति वारुणा
वतीं॥देहि मे चतुरो ग्रामानू पंचमं हास्तिनापुरं॥२०॥दुर्योधन उवाच॥इं
द्रप्रस्थं गुरोर्दत्तं यमप्रस्थं कृपस्य च॥वारुणावतिभिष्मस्य जयंति सू
॥२॥ र्यनंदने॥२१॥हास्तिनापुरमस्माकं पंच ग्रामा ह्यनुक्रमातू॥एवं व्यव ॥२॥
स्थितानू ग्रामानू शृणु देव किनंदन॥२२॥सुचाग्रेण सुतीक्ष्णेन
यावन्द्रियति मेदनी॥तामहं नाभिदास्यामि विना युद्धेन केशव॥२३
श्रीभगवानुवाच॥हीरण्य वर्णं परिपूर्णगात्रं मेघोमतं मत्तगजेंद्रनीलं॥
आदित्य पुत्रं बहु शत्रुनाशं पश्यामि कर्णं रथमारुहंतं॥२४॥

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

यदायदाद्रोणविकर्णकर्णसंक्षिप्तमानौरविवद्भीष्मशौत्स्ययो॥ह्रूपस्यच योद्धा
पतितोरणांगणे तदातदादास्यसिसर्वमेदनि॥२५॥यदायदापश्यसिवा
नरध्वजंधनुर्धरंपांडवमर्जुनंरणे॥गदाप्रहस्ताभ्रमतीवृकोदरातदातदा
स्यसिसर्वमेदिनीं॥२६॥एकाकीपादचारीचयदीनायान्तिकौरवाः॥कर्ता
रोधर्मशास्त्राणांमन्वाद्यामेत्परायणाः२७॥द्वाविमौपुरुषौमुखौदुर्योधन
दर्शनौ॥गोग्रहंवनभंगंचदृष्ट्वायुद्धंपुनःपुनः॥२८॥धृतराष्ट्रउवाच
॥ब्रूहिसंजययद्वृत्तंतुयुद्धितेषांमहात्मना॥पांडवानांकुरूणांचसंवृत्तेम
हाहवे॥२९॥केतत्रप्रमुखायोद्धाःकेचतत्रमहारथाः॥महाबलास्तुके

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

पुत्रस्तु मम संग्रामे कथं दुर्योधनो हतः॥१

तत्र कथं ते विनिपातितः॥३०॥ भीष्मद्रोणौ कथं भग्नौ कर्णशल्यौ कथं हतौ॥ तं

त्सर्वं संजय ब्रूहि यथाभूतं समासतः॥३१॥ संजय उवाच॥ मेदनिभारनिभ

रं पार्थसारथीमच्युतं॥ प्रणम्यामि हृषीकेशं दुर्द्धभं चक्रपाणिनं॥३२॥

२।३ अर्जुन उवाच॥ सह पुत्रेण द्रोणः सह सुतेन च भीष्मो भूरिश्रवाश्चैव ब

ह्वैनेतिरथास्मृताः॥३३॥ अर्जुनः सात्यकिश्चैव धृष्टद्युम्नो घटोत्कच

शि चः॥ शिखंडि चाभिमन्युश्च वायुपुत्रास्तथैव च॥३४॥ नकुल सहदेवश्च

धर्मपुत्रो युधिष्ठिरः॥ विराटश्चोत्तरश्चैव द्रुपदश्च महारथाः॥३५॥

पांडवानां बलेयोद्धाः सर्वे विष्णुपरायणा॥ कौरवानां बलेयोद्धाः सर्वे

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

राज्यं न वसुनानां च शोऽसौ ते महारथः

संकर्षणाश्रयाः ॥३६॥ शकुनिः सौबलो भीष्मः स्तनामी जयद्रथाः भु

रिश्रवाश्च बाल्हीको भगदत्तः स्तथैव च ॥३७॥ उलूकः सोमदत्त

श्च शशिबिदुश्च पार्थिवा ॥ द्रोणो द्रोणिः कृपः शल्यः पुरोनो हत्वायुधः ३८ कर्ण

विकर्तनो विकर्णश्च कालिंगश्च तथैव च ॥ दुशासनो विचित्रश्च रा

जराजा दुर्योधनस्तथा ॥३९॥ ते द्वाविंशति शक्ता भारतेषु महार

थाः नानाशस्त्रप्रहरणाः सर्वे युद्धविशारदः ॥४०॥ आदि सभा वन

विराट मथोद्यमं च भीष्मं गुरुं रविजं शल्यं स सौप्तिकं च ॥ स्त्रियर्चश्च

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

त्तिमनुशासनमश्वमेधं व्यासाश्रमं मुसलख्यामद्दिवाबरो ह॥४१॥आ
दिपर्वं सभापर्वं पर्वमारण्यकं तथा विराटपर्वं विज्ञेयं चतुर्थं तदनंतरं
॥४२॥उद्योगं पंचमं पर्वं भीष्मपर्वमतः परं सप्तमं द्रोणपर्वं च कर्णप
॥४॥ र्वं तथाष्टमं॥नवमं शैल्यपर्वं च गदापर्वमतः परं॥४३॥सौप्तिकं तु
ततः पर्वं यदुवंशास्तथैव च॥गर्भपातनकं पर्वं स्त्रिपर्वं तदनंतरं॥४४ ॥४॥
हरिवंशं ततः पर्वं शांतिपर्वं च शोउशः॥आश्वमेधाभिदं पर्वं स्वर्गारो
हनकं तथा॥४५॥इत्यष्टादशपर्वाणि संख्याद्वैपायनेन तु॥४६॥भा
तिः सर्वेषु वेदे[illegible]षु रतिः सर्वेषु जंतुषु॥तरणं सर्वपापानां तस्माद्भा

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

रतुमुच्यते॥४७॥हेमंतेप्रथमेमासेसृष्कुपक्षेत्रयोदसि॥प्रवृतभारतंयुद्धंनक्षत्रेय

मदेवते॥४८॥फाल्गुणेनहातोभीष्मः सृष्कापक्षेचसप्तमि॥माहाबलोमहोत्सा

होवीरवर्योमहायशाः॥४९॥अष्टम्यांचैवसोभद्रोनवम्यांचजयद्रथः॥दशम्यांभ

गदत्तस्तुमहायोद्धानिपातितः॥५०॥एकादशांमध्यरात्रेहतोविरघटोत्कचः॥

तत्रप्रभातसमयेविराटद्रुपदोहतो॥५१॥द्वादश्यांचैवमध्यान्हेद्रोणाच्यार्योह

तोरणे॥त्रयोदश्यांतुपुर्वान्हेशृपसेनोनिपातितः॥५२॥तस्मिन्नेवमहायुध्येवर्त

मानेचतुर्दसि॥हतोवैवस्वतःकर्णोआदित्यस्यबलेवते॥५३॥निशाब्दतूर्यं

हतविर्यशाब्दंप्रशांतरर्यधृतराष्ट्रसैन्यं॥नशोभतेसूर्यसुतेनहिनंग्रहंग्रहा

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

णामीव चंद्रहीनं ॥५४॥ मुखं कमलपत्राक्षं यथा श्रवणवर्जितं ॥ तथा तत्कौरवं सै
न्यं कर्णहीणेन शोभते ॥५५॥ शकुनिर्निर्गेकराजयनेस सहदेवेन पातितः अमाव
स्यां हतं श्वैलेयो मद्रराजो महाबलः ॥५६॥ अमावस्या मूर्ध्वभागे राजा दुर्यो
धनस्तथा ॥ गदयां पातयामास भीमसेनोयमर्जुना ॥५७॥ नाभवत्तादृशं युद्धं क
र्मणा रत मन्यथा ॥ एवं मध्याद्दशादिने अक्षौहिण्यो रणे हताः ॥५८॥ नव नाग सहस्रं
५॥ तु नागे नागे शतं रथाः ॥ रथे रथे शतं चाश्वं अश्वे अश्वे च शतं नराः ॥५९॥ आक्षौ रथे स
हस्राणि नव दंति शतानि च ॥ राजपुत्र सहस्रं तु हत्वा भीमेन यांति तः ॥६०॥ दिनानि ॥५॥
दश भीष्मेन भारद्वाजेन पंच च ॥ दीन द्वयं तु कर्णेन शैल्येन अर्धदिनस्तथा ॥६१॥ दि
नार्धं तु गदा युद्धं एवं भारतमुच्यते ॥ भारते रणयज्ञेस्मिन मुधिष्ठीतो य युधिष्ठि

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

गः ॥ ६२ ॥ वेदिंकृत्वाकुरुक्षेत्रंयूपंकृत्वाजनार्दनं ॥ पांचालीमरणीं कृत्वावह्नि
कृत्वावृकोदरं ॥ ६३ ॥ दुर्योधनपशुंकृत्वा कर्णंकृत्वामहाहवे ॥ होतारमर्जुनंकृत्वाय
जमानोयुधिष्ठिरः ॥ ६४ ॥ इमांभारतसावित्रींप्रातरुत्थाययः पठेत् ॥ दिवावायदिवारा
त्रौसमेधविषमंमुच ॥ ६५ ॥ अहोरात्रंकृतं पापंश्रूयमानेविनश्यति ॥ संवत्सरकृतंपापंप
ठ्यमानेविनश्यति ॥ ६६ ॥ अष्टादशपुराणानिनवव्याकरणानिच ॥ आलोड्यचतुरो
वेदान्मुनीनांभारतंकृतं ॥ ६७ ॥ भारतानिविरागायभारतानिविमुक्तये ॥ भारतानपरं
विष्णोर्महिम्नोवाचकंपदं ॥ ६८ ॥ योगोशतंकनकशृंगमयंददातिविप्रायवेदविदुषेचब
हुश्रुताय ॥ पुण्यांचभारतकथांशृणुयाच्चनित्यंतुल्यंफलंभवतितस्यचतस्यचैव ॥ ६९ ॥

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative

भारतस्यसमुद्रस्यमेरोर्नीरायगस्यच॥ अप्रमेयाणिचत्वारीपुण्यतोयंगुहागुणाः ७०॥
द्वैपायनोदपठनिश्रुतमप्रमेयंपुण्यंपवित्रमथपापहरंशिवंच॥ योभारतस्यमधिगच्छ
तिवाच्यमानंकिंतस्यपुष्करजलैरभिषेचनेन॥ ७१॥ इतिश्रीभारतसारसंपूर्णं॥ ॥

CC-0 Dharmartha Trust J&K. An eGangotri-Vaidika Bharata Initiative